

ת"פ 4929/08/21 - מדינת ישראל נגד בנימין שלמה, חן שלמה, גילי שאלתיאל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 4929-08-21 מדינת ישראל נ' שלמה ואח'

בפני כבוד השופט איתי ברסלר-גונן

מבקשת (מאשימה) מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד שלום שיפר ועו"ד דניאל גלעד

נגד

משיבים (נאשמים)

1. בנימין שלמה

2. חן שלמה

3. גילי שאלתיאל

שלושתם ע"י ב"כ עו"ד ג'וליאן חדאד ועו"ד נעמה אלחדד

החלטה

1. בפניי בקשה (שלישית) לתיקון כתב האישום.
2. כתב האישום המקורי הוגש ביום 2.8.2021 וייחס לנאשמים [כל אחד לפי חלקו] שורה של עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירות של הצהרה כוזבת, עבירות של השמטת הכנסה ודיווחים כוזבים לשם התחמקות ממס וכן עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון.
עיקר העבירות מיוחסות בכתב האישום לנאשם 1 ובין היתר נטען בחלק הכללי של כתב האישום [סעיף 4] כי הנאשם 1 הפיק בין השנים 2015 ל- 2019 הכנסות חייבות בדיווח לרשויות המס בסכום כולל של למעלה מ- 6 מליון ₪.
בכתב האישום המקורי צויין "סכום כולל של לפחות 6,279,003 ₪". לאחר מכן תוקן כתב האישום לראשונה לצורך הוספת עדי תביעה. בהמשך, הודיעה המאשימה על תיקון נוסף של כתב האישום נוכח עדכון סכומי המס ורשמה בכתב האישום המתוקן בשנית את המילים "'סכום כולל של לפחות 6,739,82 ₪' [כך במקור - א.ב.ג.]. ואולם, יצוין כבר כעת כי כאשר תוקן סכום זה הודיעה המאשימה כי **הוסף** סכום לסכום המקורי.
3. הדיון נקבע למענה ליום 19.1.2022 ולקראת הדיון הגישה ההגנה בקשה לביטול האישום מטעמים של הגנה מן הצדק.
במהלך הדיון נשמעו טענות הצדדים, בעיקר טענו הסניגורים להגנה מן הצדק בהתבסס על ניסוח כתב האישום, שלטענתם לא אפשר להם להתגונן כדבעי. בסופו של הדיון ההגנה הסכימה כי טענותיה בבקשה לביטול כתב האישום, לרבות הטענות שהועלו בדיון עצמו הנוגעות לאכיפה בדרגית ולהחלטת רמ"י, ייבחנו במסגרת הסיכומים לאחר הברור העבודתי. המאשימה מצידה הודיעה כי תתקן את כתב האישום בהתאם לדיון והחומר החסר יועבר להגנה והוסכם כי ההגנה תיתן מענה מפורט בכתב תוך 60 ימים.
על כן, ניתנה הרשות למאשימה להגיש תוך 7 ימים כתב אישום מתוקן **בשלישית** שעניינו אך ורק בהתאמות הנוגעות לטענות ההגנה בדיון ובאשר לעבירות של ביצוע בצוותא.
4. הבקשה דן הוגשה ביום 23.1.2022, במסגרת "הודעה על תיקון כתב אישום ובקשה לתיקון כתב אישום". במסגרת זו, הודיעה המאשימה על תיקון כתב האישום בהתאם להחלטה מיום 19.1.2022 אולם ביקשה גם תיקון נוסף שעניינו מספור לעמודים והוספת הספרה 6 שנשמטה מהסכום שבסעיף 4 בחלק הכללי של כתב עמוד 1

האישום.

5. הנאשמים מסכימים להוספת מספור העמודים אולם מתנגדים להוספת הספרה 6 כמבוקש. לטענת הנאשמים מדובר בתיקון שלישי שמתבקש, כאשר התיקון הראשון היה להוספת 14 עדי תביעה, התיקון השני היה בעניין היקף ההכנסה המיוחס לנאשם 1 וכעת מבוקש תיקון שלישי.

נטען כי בדיון שהתקיים ביום 19.1.2021 כפרו הנאשמים במיוחס להם ואף העלו טענות שונות כחלק מעתירתם לביטול כתב האישום אך לא רק לעניין זה, וכי בזיקה לטענות אלו ביקשה המאשימה לתקן את כתב האישום ובית המשפט נעתר לבקשה זו כדי לאפשר ייחוס עבירות של ביצוע בצוותא.

לטענת הנאשמים, בקשת המדינה לתקן כעת את סכום ההכנסות החייבות בדיווח הינה לאחר שהמדינה נחשפה לכיוון קו ההגנה של הנאשמים שכפרו בעובדות כתב האישום.

לטענת הנאשמים, כתב האישום הוגש בחופזה ובנסיבות שנטענו במהלך הדיון ויש לשים סוף לניסיונות המאשימה למקצה שיפורים, שעלול להביא לסיטואציה דומה גם בשלב שמיעת הראיות.

ההגנה אינה חולקת על סמכות בית המשפט לאשר תיקון כתב האישום גם בשלב זה אולם נטען כי התיקון המבוקש התבקש לאחר כפירת הנאשמים בכתב האישום ולאחר דיון והכרעה בטענות המקדמיות שהעלו הנאשמים ובהם טענה של הגנה מן הצדק. נטען כי הנאשמים נדרשים כל פעם להתמודד עם כתב אישום שערך באופן המקשה על ההגנה, מול תיקונים מהותיים שתכליתם לסכל טענת הגנה כזו או אחרת שעומדת לזכות הנאשמים ואשר הועלתה במסגרת הדיון בטענות המקדמיות, ובשים לב כי מדובר ב"תיק מגה", בקשה זו חורגת מהאמור בדיון מיום 19.1.2022 ויש בה כדי לפגוע בזכות להליך הוגן.

לטענת הנאשמים, הבקשה לתיקון הנוכחי מלמדת כי המאשימה לא גיבשה עד תום את התיזה שבכוונתה להוכיח וכי ההגנה כבר נערכה לניהול המשפט והתיקון המבוקש פוגע בה היום.

ההכרעה

6. סעיף 92(א) בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 מסמיך את בית המשפט, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לאפשר תיקון כתב אישום, על דרך של גריעה או הוספה "ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן".

7. לתביעה פררוגטיבה רחבה בניסוח כתב האישום והגם שאינה מוגבלת עקרונית רק עד לתחילת המשפט, הרי שמהחל המשפט נחלש כוחה של התביעה ומקום בו הייתה לה **זכות** לתקן קודם לתחילת המשפט - עתה היא נדרשת **לרשות** בית המשפט. ואולם, יש לזכור כי לצד עקרונות הוגנות ההליך עומדים גם הערכים של חשיפת האמת ועשיית המשפט. יתרה מכך, הוגנות ההליך אינה רק מנקודת מבטו של הנאשם, אלא עניינה גם בקורבנות העבירה ובכלל הציבור.

האיזון יהיה במתן בכורה לערכי חשיפת האמת, כל עוד תינתן לנאשם הזדמנות סבירה והוגנת להתגונן [השוו: ע"פ 7953/12 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (27.6.2013)]. הזדמנות זו עניינה גם במובן הרחב של הוגנות ההליך המשפטי והקפדה על האיזון בין עוצמתה של התביעה לזכויותיו של הנאשם [ראו: ברע"פ 2581/14 יקותיאלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.2.2015)], כאשר נשקלת האפשרות המעשית של הנאשם להתאים את הגנתו לתיקון, ככל שירצה בכך [ראה י' קדמי "על סדר הדין בפלילים" חלק שני עמ' 948; וראו גם למשל

ע"פ 4668/14 אפללו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.2.15).

על כן, באיזון שבין חקר האמת להוגנות ההליך מנקודת מבטו של הנאשם, הרי שכל עוד ניתן לרפא את הפגיעה בהגנת הנאשם או לאפשר צמצומה משמעותית, יש לתור אחר חקר האמת. הקו האדום שימנע את חקר האמת יהיה מקום שבו התיקון יביא לעיוות דין משמעותי לנאשם, כזה שהדעת אינה סובלת בהליך הפלילי בנסיבות המקרה.

8. בעניינינו, מצויים אנו בתחילת ההליך ועל אף שהנאשמים כפרו עקרונית בכתב האישום, הם טרם נתנו מענה מפורט וטרם גילו באופן סדור את קו ההגנה שלהם. טענותיהם המקדמיות של הנאשמים התמקדו בכך שטרם קיבלו את מלוא חומר החקירה; וכן התמקדו בניסוח כתב האישום, ובכלל זה [לטענתם של הסניגורים] תיזת התביעה ללא פירוט מקור ההכנסה בכתב האישום, היעדר סיכום אריתמטי מדויק לאורך כתב האישום של הסכומים שנטען כי הנאשם 1 הסתיר. עוד העלתה ההגנה טענות הנוגעות לחישוב הסכומים וליחס ההליך השומה האזרחית שהוצאה לא מזמן על ידי רשות המסים בענייניו של הנאשם 1, וכלשונו של הסניגור "זרוע אחת הפלילית מייחסת ... הפרש הון בסך של 6.7 מיליון, הזרוע האזרחית מייחסת ... 5.7 מיליון, הפרש של מיליון, אני מתמודד עם המדינה. אני צריך לדעת מי אומר נכון כדי לדעת עם מה להתמודד".

אציין כי בכל הנוגע לסכומי המס השיב ב"כ המאשימה כי יכולים להיות הבדלים בין השומות האזרחיות לגבי אלו הפליליות, בין היתר בשל עניינים של התיישנות ונטלי הוכחה. עניין זה כמובן יהיה להליך עצמו לעסוק בו.

9. התיקון המבוקש היום [מעבר לתיקון שהוסכם במהלך הדיון] הוא בעיקר תיקון טעות קולמוס, הוא בוודאי שלא מפתיע את הנאשמים אשר גם לפי הסניגור מבינים כי המדינה מייחסת לנאשם 1 הפרש הון של 6.7 מיליון ₪ ולא "רק" כ- 670,000 ₪. ייחוס זה שזור אריתמטית לאורך כתב האישום וגם לפי ה"פסיקים" במספר ברור כי מדובר בטעות קולמוס של השמטת ספרת האחדות. נזכיר, כי כאשר תוקן כתב האישום בפעם הקודמת, היה זה לשם הוספת סכום לסכום המקורי [שהיה בכתב האישום המקורי בסך של כ- 6.2 מיליון ₪] כך שברור שלא היתה כוונה להפחית 6 מיליון ₪, בסיכום אריתמטי שאינו מתיישב עם שאר כתב האישום.

כמובן, שהמדינה תצטרך להוכיח טענותיה ותיזת התביעה כדבעי ובהתאם לנטלים הקבועים בדיון, אולם אין לומר כי קו ההגנה צריך להשתנות כעת, בוודאי לא באופן שיצדיק מניעת האפשרות לתביעה לנסות ולהוכיח את טענותיה.

10. הנאשמים בחרו לכפור כפירה כללית ומעבר לאמור בדיון לא חשפו עדיין את מלוא קו ההגנה. גם טענות הנאשמים בכל הנוגע לאכיפה ברחיקת רמ"י נשמרות כפי שהוסכם בדיון.

כאמור, המשפט אינו משחק שחמט ובוודאי שאין "לתפוס" את המאשימה על טעות קולמוס אריתמטית. ברור כי עדיף שלא יהיה צורך כלל בתיקונים אולם הסנקציה אינה הותרת תקלה על חשבון הציבור וכאמור ההגנות הנדרשת בהליך הינה גם כלפי הציבור בעניינינו, שנטען על ידי המאשימה כי נפגע מהעבירות.

הנאשמים לא הסבירו ולא הניחו תשתית לטענתם לפגיעה בקו ההגנה או לעיוות דין שייגרם להם בתיקון המבוקש. אדרבא, הסניגור ציין כי ההגנה מבינה שעליה להתמודד עם טענה להפרש הון של 6.7 מיליון ₪ [פרוט' עמ' 3 ש' 6].

11. על כן, אני מקבל את הבקשה לתיקון כתב האישום בשלישית, והוא יסרק בספריית כתבי הטענות.

המזכירות תודיע לצדדים.

ניתנה היום, ט' אדר א' תשפ"ב, 10 פברואר 2022, בהעדר

הצדדים.